

Pedagogisch beleidsplan

De Wet kinderopvang bepaalt het wettelijke kader waar de pedagogiek in de kinderopvang op gericht moet zijn.

Voor de pedagogische onderbouwing gaat de wet uit van de opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. Zij omschrijft deze doelen als volgt:

Als de vier pedagogische basisdoelen van opvoeding van kinderen in gezin en kinderopvang beschouw ik het aanbieden aan kinderen van:

- A. Een gevoel van emotionele veiligheid;*
- B. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties*
- C. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties;*
- D. De kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken.*

Het pedagogisch beleid bij Kroostopvang is gericht op :

1. Het bieden van veiligheid en verbondenheid;
2. Het verwerven van sociale en persoonlijke competenties.
3. Het overdragen van waarden en normen;
4. Samenwerking met ouders.

1. Het waarborgen van emotionele veiligheid van de kinderen

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest belangrijke pedagogische doelstelling. Het bieden van veiligheid (zowel fysiek als emotioneel) draagt bij tot het welbevinden van het kind. Een goed welbevinden bij kinderen zorgt ervoor dat zij in staat zijn zich verder te ontwikkelen.

Om het welbevinden van kinderen te stimuleren zorgt de gastouder voor:

1. Een vertrouwde relatie met het gastkind en tussen de gastkinderen;
2. Een geborgen en rustige sfeer;
3. Structuur en continuïteit in de dagelijkse handelingen;
4. Een veilige en hygiënische omgeving.

1.1 De gastouder is het vaste gezicht in de opvang voor het kind. In de omgang met het gastkind zorgt de gastouder dat ze een positieve benadering heeft; ze zorgt dat het kind zich erkend voelt. Dit alles zorgt dat een kind zich geliefd voelt, zich goed zal kunnen hechten en een vertrouwensband met de gastouder aangaat. De gastouderopvang is altijd kleinschalig, waardoor het gastkind met enkele andere kinderen in de opvang te maken krijgt. In een vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen.

1.2 De inrichting van de omgeving kan een bijdrage leveren aan een gevoel van geborgenheid. Bijvoorbeeld door aandacht voor geluiden (niet te hard of te aanwezig), licht en kleur. Voor kinderen tot de leeftijd van 1,5 jaar moet er een, op het aantal kinderen afgestemde, afzonderlijke slaapruiimte in de woning van de gastouder zijn. Deze slaapkamer is een ruimte waar een kind dan ook echt kan rusten in een fijn en veilig bed met vertrouwde knuffels.

1.3 De gastouder biedt de gastkinderen een dagritme aan met terugkerende elementen en momenten, die voor het kind herkenbaar zijn en duidelijkheid geven. Deze zekerheid geeft het kind een vertrouwd en veilig gevoel. Met het ritme in de opvang bij de gastouder wordt bedoeld de terugkerende indeling.

Een herkenbaar ritme voor de dag, de handelingen en de groep samenstelling (Lisa komt altijd op donderdag, Jos op vrijdag). Dit geeft kinderen zekerheid wat weer goed is voor hun welbevinden.

Bij de groepssamenstelling zorgt de gastouder er voor dat er maximaal 6 kinderen gelijktijdig aanwezig zijn waarvan maximaal 5 kinderen in de leeftijd tot 4 jaar waarvan maximaal 4 0 tot 2 jarigen en maximaal 2 baby's. Hieronder is deze regel in een tabel weergegeven.

	0 – 4 jarigen maximaal	Waarvan maximaal 0 -2 jarigen	Waarvan maximaal 0 jarigen	Totaal aantal kinderen
Opvang 0 – 4 jaar	5	4	2	5 inclusief eigen kinderen jonger dan 10 jaar
Opvang 0 – 13 jaar	5	4	2	6 inclusief eigen kinderen jonger 10 jaar

De gastouder biedt de gastkinderen een dagritme aan dat past bij de ontwikkeling en behoefte van het kind. Het dagritme heeft een goede balans tussen activiteit en rust, structuur en flexibiliteit. Voor kinderen geeft dagritme duidelijkheid en als er rekening gehouden wordt met het individuele kind zie je een positief effect op het gedrag en de ontwikkeling van het kind.

Met een ritme in de handelingen worden de verschillende rituelen bedoeld die binnen elk gezin aanwezig zijn. Bijvoorbeeld bij binnenkomst altijd je schoenen op het rek, voor het eten een liedje zingen of het lezen van een boekje voor het slapen gaan. Rituelen zijn belangrijk om de wereld voorspelbaar te maken voor een kind.

1.4 De woning van de gastouder is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders conform de eisen uit het vigerende Bouwbesluit. De woning van de gastouder is te allen tijde rookvrij.

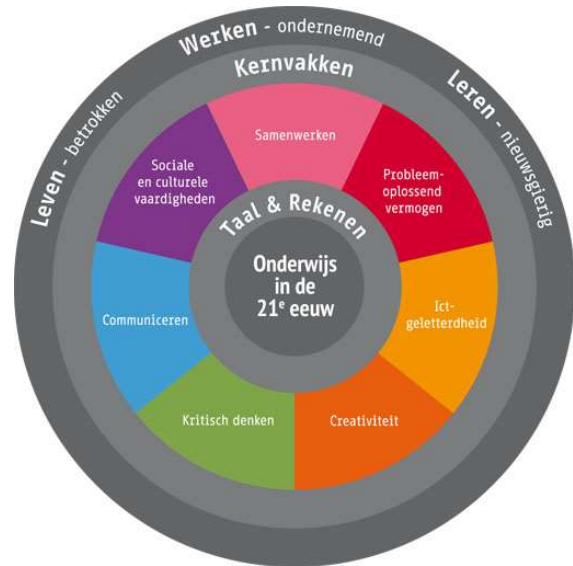
Jaarlijks vindt er door de gastouderbegeleider van Kroostopvang een controle plaats van de veiligheidsrisico's in en om de woning van de gastouder. Deze risico inventarisatie wordt gecontroleerd door de GGD. De gastouder is zich bewust van veiligheidsaspecten en hygiëne tijdens de opvang en zij handelt hiernaar. De actiepunten die uit de risico-inventarisatie naar voren komen voert de gastouder volgens afspraak uit.

2. Ontwikkeling en leren van persoonlijke vaardigheden

De term 21st century skills duikt steeds vaker op. Het onderwerp heeft betrekking op een samenhangend geheel van vaardigheden die nodig zijn om goed te kunnen functioneren in de 21e eeuw. We houden de Engelse term aan omdat die overal ter wereld wordt gebruikt.

Kinderen worden op dit moment opgeleid voor beroepen die al zeer binnenkort niet meer bestaan. Nieuwe technologieën doen huidige banen verdwijnen of creëren werk waarvoor nog nauwelijks opleiding bestaat.

Wil jouw kind als hij volwassen is in de 21^e eeuw werk vinden, dan is hij, naast het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden (taal, rekenen, denken) zeer gebaat bij het hebben van vaardigheden als probleemoplossend vermogen, ICT-geletterdheid, creativiteit, kritisch kunnen denken, kunnen communiceren, sociaal en cultureel vaardig zijn, kunnen samen werken, doorzettingsvermogen, ondernemend en nieuwsgierig.

Het wordt steeds duidelijker dat kinderen zich tussen de 0 en 6 jarige leeftijd het meest ontwikkelen. In hun brein worden razendsnel ontzettend veel verbindingen aangelegd als gevolg van wat zij ervaren. Het zijn juist de kinderen in deze leeftijdscategorie die de kinderopvang bezoeken. Dat houdt in kinderopvang een ontzettend belangrijke taak heeft in het stimuleren van een goede ontwikkeling en het aanleren of behouden van de gewenste vaardigheden voor de toekomst.

De gastouder stimuleert de ontwikkeling van deze vaardigheden door:

1. De inrichting van de ruimte;
2. Het aanbod van materialen en activiteiten;
3. Het uitlokken en begeleiden van spel;
4. Creëren van contact met anderen;
5. Goede interactie tussen gastouder en kinderen.

2.1 Inrichting van de ruimte

De ruimte waarin de gastkind(eren) opgevangen worden is het woonhuis van de gastouder zelf. Dit betekent dat de gastouder haar woning en buitenruimte zo moet inrichten dat de ruimte en de inrichting een stimulerende invloed heeft op de ontwikkeling van kinderen. Dit betekent dat er voldoende speel-, beweeg- en loopruimte moet zijn, zowel binnen als buiten. Een gastouder beschikt over voldoende buitenspeelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.

2.2 Aanbod van materialen en activiteiten

Door te spelen oefenen kinderen alle vaardigheden die ze nodig hebben. Voor de opvang zorgt de gastouder dat ze spelmateriaal heeft dat is afgestemd op de ontwikkeling en de interesses van de kinderen.

Het spelmateriaal is op ooghoogte of binnen handbereik van de kinderen, om kinderen te stimuleren ermee te gaan spelen.

Soms is materiaal helemaal niet nodig en zal het spel bestaan uit rennen, rollen, stampen of dansen. Zie hier het belang van de vrije speelruimte. Het gebruik van muziek door liedjes zingen, muziekinstrumenten of radio kan als extra ondersteuning dienen om te komen tot leuk samenspel.

Kinderen leren niet alleen door spel en georganiseerde leersituaties, maar ook door het meedoen aan zinvolle dagelijkse activiteiten en door contacten buiten de opvangplek. Denk hierbij aan het helpen tafeldekken, boodschappen doen of het oud papier wegbrengen.

2.3 Het uitlokken en begeleiden van spel

Gastouders moeten de voorwaarden scheppen voor spelactiviteiten, door aanbod van materialen en activiteiten die aansluiten bij de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind. De gastouder observeert en volgt het kind in zijn spel.

2.4 Creëren van contact met anderen

Door contact met anderen leert een kind zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van empathie.

Anderen zijn de huisgenoten van de gastouder, de overige gastkinderen, maar de gastouder gaat ook met gastkinderen naar buiten zodat het gastkind in contact komt met anderen in de omgeving zoals de buurvrouw, de slager, buschauffeur etc.

2.5 Goede interactie tussen gastouder en kinderen

Goede interactie is interactie die op een kindvolgende manier bijdraagt aan het bereiken van de vier opvoedingsdoelen van J.M.A..Riksen-Walraven. Er zijn zes interactievaardigheden waarover een gastouder moet beschikken:

1. Sensitieve responsiviteit (emotionele ondersteuning)
2. Respect voor autonomie
3. Structureren en leidinggeven
4. Praten en uitleggen
5. Ontwikkeling stimuleren
6. Begeleiden van onderlinge interacties

3. Overdracht van waarden en normen

Gastouders bevorderen de socialisatie van kinderen door overdracht van waarden en normen: elementen hierbij zijn cultuuroverdracht, zoals tradities en rituelen, inleven in en aanpassen aan andermans perspectief, besef en respect voor diversiteit.

Elk gezin kent haar eigen tradities en rituelen. Kinderen krijgen de kans om tradities en rituelen van zowel het eigen gezin als die van het gastgezin te leren. De gastouder stemt met de vraagouder tradities en rituelen, waaronder ook feesten zoals oa. Sinterklaas, Christelijke feesten af.

Het gedrag van de gastouder is bepalend omdat kinderen gedrag kopiëren. Wat goed of slecht is, wat anders is, wat moet of mag leert een kind door hoe de gastouder hiermee omgaat. Een gastouder moet een open houding hebben naar andere culturen, gewoonten, leefwijzen. Dit nodigt een kind uit om nieuwsgierig te zijn naar alles wat anders is.

4. Samenwerking met ouders.

De gastouder laat bij de kennismaking met de ouders haar pedagogisch werkplan zien en licht deze toe. Elke gastouder heeft haar eigen pedagogisch werkplan waarin zij een beschrijving geeft van haar opvang (haar eigen gezin, overige gastkinderen en vaste bezoekers), haar opvangruimten en materialen, het dagritme, haar houding en communicatie en hoe zij de samenwerking met de ouders vorm geeft.

Dagelijks geeft de gastouder een beschrijving van de opvangdag in het Kroostdagboekje of Kroostmultomapje. Ouders noteren in het boekje of mapje hoe het thuis gegaan is met het kind.

Jaarlijks zijn er evaluatiemomenten tussen gastouder en ouders waarop de opvang en het pedagogisch handelen opnieuw besproken en afgestemd wordt. De gastouder maakt hierbij gebruik van het kind volgsysteem ZiKo-Vo. Voor elk kind wordt tweemaal per jaar een kindportret ingevuld. Op het kindportret geeft de gastouder aan hoe het welbevinden en de betrokkenheid van een kind is. Er zijn 8 ontwikkelingsdomeinen waarover de gastouder haar bevindingen kan noteren. Ook is er ruimte om te beschrijven wat een kind leuk vindt om te doen en met wie hij graag omgaat.

De gastouder krijgt vanuit het gastouderbureau begeleiding van haar eigen gastouderbegeleider. Zij bezoekt de gastouder tijdens de jaarlijkse risico inventarisatie. Aandachtspunten die voortkomen uit de risico inventarisatie worden zo snel mogelijk aangepakt door de betrokkenen. Daarnaast wordt met elke gastouder een jaarlijks ontwikkelingsgesprek gehouden. In dit gesprek wordt besproken hoe het met de kinderopvang en de gastouder zelf als professional gaat. De uit dit gesprek voortvloeiende acties worden door de gastouderbegeleider geregistreerd en gemonitord zodat meerdere huisbezoeken kunnen plaatshebben bij een gastouder.